

Stafræn borgaravitund í menntun og „tengt nám“

Mynd frá myndbandi Unicef í #imagine verkefninu: <http://imagine.unicef.org/en/>

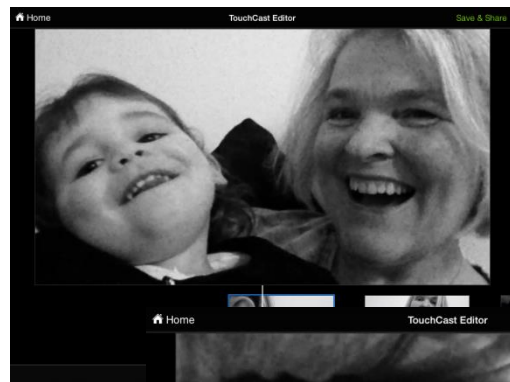
Erindi flutt 6. 2. 2015 á UTmessunni
Sólveig Jakobsdóttir, Háskóla Íslands

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Félagsmiðlar og fartækni: „Imagine“

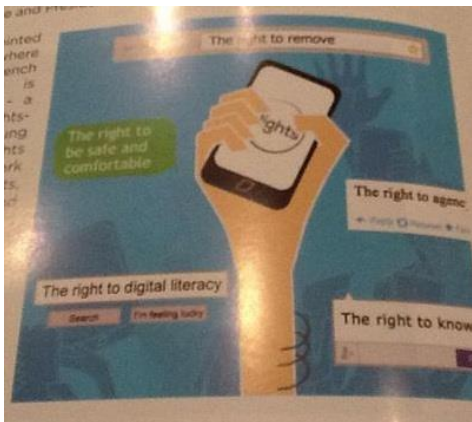

Fædd í stafrænanan heim

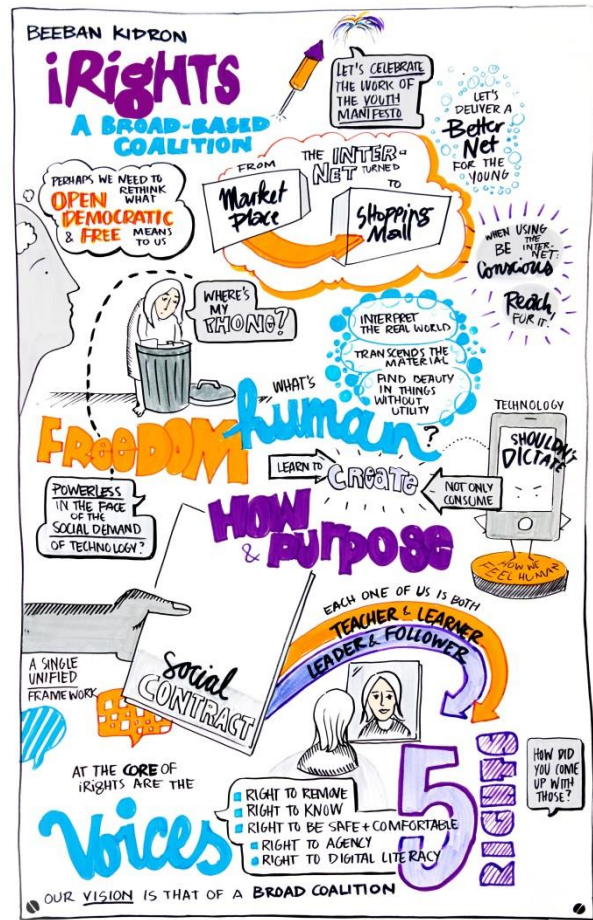
Netréttindi (iRights)

Samtök sem berjast fyrir réttinda-miðaðri nálgun varðandi ungt fólk á netinu (<http://irights.uk/>)

Réttur til:

- að fjarlægja
- fá vitneskju
- að vera öruggur, líða vel
- atbeina
- að öðlast stafrænt læsi

Netorðstír (online reputation)

- Hugsaðu áður en þú sendir!
 - Myndir af börnum á netinu, jafnvel fyrir fæðingu
 - Neteinelti?
 - Partýmyndir?
 - Hefndarklám?
- Orðstír deyr aldregi...

...hveim er sér góðan getur?....

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Borgaravitund í lýðræðisþjóðfélagi

- Vitund fólks um hvað það merkir að vera samfélagspegn eða borgari með þeim lýðréttindum, skyldum og ábyrgð sem því fylgir og endurspeglast í daglegu lífi þess með virkri þátttöku í samfélaginu (Sigrún Aðalbjarnardóttir, bls. 13, 2011).

Borgaravitund dæmi (Sigrún, frh.)

- Hefðbundið: kjósa, ganga í stjórn málaflökk
- Útvíkkað: bein þátttaka í samfélaginu t.d. sjálfboðaliðastörf, þátttaka í hreyfingum til að vernda umhverfi, stuðla að mannréttindum
- Gildi: réttlæti og ábyrgð, mannréttindi og jöfnuður, kærleikur og umburðarlyndi

Digital citizenship stafræn borgaravitund?

- Ohler, J. B. (2010). *Digital community - digital citizen*.
– Opið netnámskeið: <http://www.jasonohler.com/wordpressii/>
- Ribble, M. (2011). *Digital citizenship in schools*.
- ISTE staðall: Einn lykilþáttur
- Alberta Education School Technology Branch. (2012).
Digital citizenship policy development guide.
<http://education.alberta.ca/admin/technology/research.aspx>

Alberta Education

School Technology Branch

- Vilja tengja betur saman nám sem fer fram í og utan skóla og nýta tæknina, MET (BYOD)
- Leggja meiri áherslu á stafræna borgaravitund fremur en boð/bönn (AUP's)
- Kynna hugtök og hugmyndir, skorkort og leiðarvísi um þróun á þessu sviði í skólum

Virða og vernda...:

Sjálfan sig	Aðra	Höfundarrétt og aðrar eignir
Öryggi	Samskipti	Lög
Réttindi og ábyrgð	Siðferði, hegðun	Læsi
Andleg og líkamleg heilsa	Aðgengi, samfélagsþátttaka	Viðskipti

Digital Competence Framework

- **Upplýsingar** (vafra, meta, geyma/endurheimta)
- **Samskipti** (m. tæknimiðlum, deila, stafrænn borgari, siðfræði, sjálfsmynd)
- **Efnisgerð** (búið til efni, endurblöndun, höfundarréttur, margmiðlun, forritun)
- **Öryggi** (eigin tæki, gögn og persónuupplýsingar, heilsu, umhverfi)
- **Lausnaleit** (tæknileg vandamál, þarfagreining, frumleg og skapandi tækni, mat á eigin færni og stuðningur við aðra)

Á Íslandi SAFT verkefnið!

„Connected learning“, (sam)tengt nám? tengsla-(miðað) nám?

Kumpulainen og Sefton-Green (2014)

- Verkefni tengd áhugamálum nemenda
- Stuðningur frá vinum, fullorðnum sem láta sér annt um nemandann, sérfræðingum,..
- Geta tengt við árangur í námi, starfi eða virka samfélagsþátttöku
- Þekking ekki bundin við kennara/námsefni heldur við alla þátttakendur

„Connected learning“, (sam)tengt nám? tengsla-miðað nám?

Kumpulainen og Sefton-Green (2014)

- Álit á nemendum: vel að sér, vel treystandi
- Með ábyrgð – til að leysa raunveruleg vandamál
- Fá tækifæri til að læra með og af öðrum og **tengjast /mynda sambönd**
- Námsumhverfið víkkað til að auka möguleika á að **fá nýja aðila til samvinnu og skapa þekkingu og skilning**

Connected Minds

TECHNOLOGY AND TODAY'S LEARNERS

OECD (2012): Connected minds: Technology and today's learners

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Dæmi og lýsingar úr skólastarfi

Cassidy, K. (2013). ***Connected from the start: Global learning in the primary grades: Powerful Learning Press.***

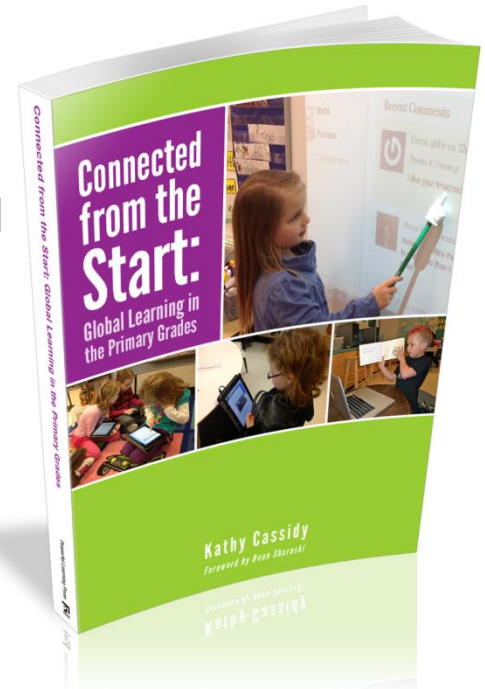
<http://shop.plpnetwork.com/connectedkids/>

Ann Michaelsen með 27 nemendum við Sandvika High School (Noregi). (2013). ***Connected learners: A step-by-step guide to creating a global classroom: Powerful Learning Practice.***

<http://shop.plpnetwork.com/connected-learners/>

Powerful Learning Practice. (2013). ***Connected educator: Starter kit: Powerful Learning Practice.***

<http://shop.plpnetwork.com/connected-educator-starter-kit/>

Margir íslenskir frumkvöðlar í rafrænu samstarfi

ísmennt

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Skólar í samstarfi...

- Frumkvöðlar –t.d. í Kidlink, Jason verkefninu, European School Project ...
- eTwinning: 272 skólar, 928 meðlimir, 103 verkefni í gangi, 430 verkefnum lokið
- Opnað fyrir eTwinning í kennaramenntun og fyrir innlend samstarfsverkefni

Þróun við Menntavísindasviði HÍ (áður KHÍ)

Í framhaldsnámi við KHÍ, námsbraut, námskeiðið Nám og kennsla á Netinu (frá 1998/1999)

Áherslur á uppbyggingu námssamfélaga og þróun starfssamfélaga – Menntamiðja – símenntun – stafræn kjörlendi, menntabúðir, námskeið/Samspil

Kjörsvið í grunnnámi – Eitt skyldunámskeið

Breytingar í vændum 2015-2016

Þróun á þessu sviði við Menntavísindasviði HÍ (áður KHÍ)

Samstarf við SAFT, Alþjóðlegi netöryggisdagurinn o.fl.

Ýmis nemendaverkefni: Netnot, Fáðu já/mat á fræðsluefni, neteinelti, stafræn borgaravitund, hatursorðræða, miðlalæsi o.fl.,

Meistarprófsverkefni, t.d.:

Bylgja Þráinsdóttir. (2014). *Netnotkun og netfíkn ungmenna í 6.–10. bekk í Fjarðabyggð*

Samstarf við aðra kennara við MVS/ýmis námskeið

NETEINELTI.IS

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Mikill áhugi!

- Samstarfsverkefni
 - Fræðsla (kannski MOOC?), þróunarverkefni?
 - Rannsóknir?

– Hugsa miklu **STÆRRA**

Tengingar/tengsl?

- Hafið samband ef þið hafið áhuga á hugsanlegu samstarfi, t.d. umsókn í Sprotasjóð, RANNÍS, á erlendum vettvangi...
- eða viljið ræða þessi mál nánar – hugmyndir?
- soljak@hi.is, @soljak, ath. einnig tístið s.s. #menntaspjall, #borgaravitund, #utskolathroun

